

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Tapeinosis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

te merito utriusque pari poena afficiuntur, quos pariter non decet habere. Item Lysia, Quapropter pergam: in multos largitionem, abstinentie testimonium non credideris: multo enim confidentius hoc genus hominum furatur. Nam quo magis eget ad sumptum ambitionis, audacius facit rapinam, ut huic ipsi ambitioni copia suppeditari possit. Item Demosthenis; Cum ei quidam obiecit, matre Scythia natum, respondit: Non miraris igitur, quod Scythia, matre barbara natus, tam bonus, & clemens euaserit? Item eiusdem. At ego hunc propterea malum esse existimo, quia nimium se gerit seuerum. Namque ex hominibus humanitatem ac misericordiam tollere, maximum signum malitiae videtur. Ego contra deos precor: namque eiusmodi ciuem habemus, qui ad supplicium sumendum in omnes partes sit inexorabilis.

prias ei cogitationes ad remorandum subijciebant. Item Democharis. Nam quis haec simul vniuersa perpeti possit, timorem, morbum, senectutem, concumeliam, inopiam, vim? quarum quaeuis una res, per se satis est grauis ad perferendum. Sed in coniunctione plurium verborum huiusmodi est. Lycurgi, nemo enim nocens sine summo dolore est, Iudices, sed multa simul eum perturbant, quod adest sollicitudo dinis plenum, quod futurum est formidofum, lex paratum supplicium ostentans, vitia ex vitijs coacta, occasiorem arguendi maleficij captans inimicus: quae quotidiano vehementer eius animum excutiant.

Synchorests.

Zvychorests cum aliquid etiam iniquum caussa fiducia concedimus. Quint. lib. 9. cap. 2.

Synchysis.

Siue antithesis, comparatio rerum, atque personarum inter se contrariarum. Ut, ego arguor pro malefactis: Helena redeat, virgo pereat innocens: tua reconcilietur uxor, mea negetur, filia mea. Cicero pro Murena, Vigilas tu de nocte, ut consultoribus tuis respondeas; ille ut mature, quo intendit cum exercitu perueniat, &c. Item in Verrinis, iste multo sceleratior, & nequior quam ille. Adrianus, aliquando etiam felicior fuit, &c.

Synchysis.

Confusio est hyperbatum obscurum.

Synecdoche.

Notum ex vulgaribus tropis.

Synceciosis.

Zovceciosis commistio, qua duas res diuersas colligit, ut, tam deest auaro, quod habet, quam quod non habet. Fab. lib. 8. cap. 3. a Scaligero dicitur. Cinnus poet. lib. 3. cap. 46.

Synonymia.

Communio nominis. Utimur autem eo genere videtur dignitatem, aut magnitudinem rei demonstrare: ideoque in eiusdem significatione plura conferuntur, ut si dicas, prostratus, affixit, perculit.

Sistrophe.

Est conuersio & conuolutio.

Tapinosis.

Cum rei dignitas verbi humilitate deprimatur, ut gurges, pro mari: Quint. lib. 8. cap. 3. Rea

Sustentatio in paradoxo.

Syllepsis.

Iul. Ruf. p. 30.

Est, cum duabus diuersisque sententijs, & rebus unum datur verbum minime utrisque conueniens. Ut, [inclusos utero Danaos, & pinea furrim. Laxat claustra Sinon.] Laxat enim ad Danaos referri non potest: sicut ad claustra. Et optime Graiugenum, cui me fortuna precari, [ac vitta comptos voluit praeferre ramos, ita & cui precari potest videri ratione connexum. Et, [his quidam signis, atque haec exempla secuti.] Haec latine dicitur correptio.

Symploce.

Aquil. p. 11.

Connexum: Haec figura ex utraque earum, quas supra demonstraui, composita est: utramque orationis speciem circundat. Nam & incipit saepius ab una parte orationis, & toties in unam, atque eandem desinit. Ut haec se habet, quis legem ruli: Rullus. Quis tribus sortitus est: Rullus. Quis decem viros creauit: idem Rullus.

Synatrosismus.

P. Rutil. p. 11.

Hoc & singulis verbis & plurium verborum coniunctione fieri potest. Singulis verbis hoc modo.

* al. Cleocharia.

* Clearchi, sed cum ad supplicium iudicandum se conuocaret, multa simul eum reuocant officia, consuetudo, tempus, existimatio, periculum, religio: quae singula pro-

Roi magis humilis expositio definitur à Ser-
uio.

Tautologia.

Eandem rem pluribus verbis significat hoc
Aquil p. 21. schema. Differt autem per exiguo à superiori
figura, Synonymia: Ibi enim singulae par-
tes ex ordine idem significantes ponuntur:
hic vnus nominis, aut verbi prius positi vis
deinceps pluribus verbis explicatur: vt si di-
cas; Senatus, populique Romani summum
consilium, à quo iura exterae nationes
petunt. Hic enim vnum nomen Senatus pro-
secutionem accipit ex pluribus verbis, non ali-
ud significantibus. Qui enim summum con-
siliū dixit, & eum ordinem, à quo exterae
nationes iura petant, non aliud, quam senatū
dixit, sed proseguendo latius ornauit elocuti-
onem.

Traductio.

Eiusdem verbi crebrius positi quaedam di-
stinctio: vt, Qui nihil habet in vita iucundius
vita, is cum virtute vitam non potest colere:
Cic. lib. 4. ad Heren. Eadem est cum analepsi.

Zeugma.

Est cum vnum verbum communiter multis
sententijs iungitur ad omnes pari significatio-
ne pertinens, & adnexum, vt.

Aeneas Vrbe, & socijs, & classe relicta.

Latine haec figura dicitur ligatio, vel annexio.

NE quid igitur à me in hac parte desidera-
retur, visum est istam figuram nomen-
claturam, ex Demetrio Phalereo, Hermoge-
ne, Longino, Alexandro, Aristidis scholiaste,
Rutilio, Aquila, Rufiniano, Beda, & ceteris
breuiter subijcere, tum propter antiquitatis
auctoritatem, quam magni facio, tum propter
variā, & sane non inutilem *ἑκείνων* cogni-
tionem. Sed quia multas in tot veterum ob-
seruationibus esse minutias nemo non videt,
nunc omilla leuiorum figurarum disquisitio-
ne, de vsu earum, quae notiores sunt, & ad ora-
tionis ornamenta laepius adhibentur, maxime
Ciceronianis exemplis pauca dicam.

De vsu, & Varijs ordinibus figurarum.

CAPVT XVIII.

Quod vestis corpori, stellae caelo, pratis flo-
res, regum coronis margaritae, scenae
& foto tabulae, atque insignia, hoc orati-

oni figurae, quibus nihil in oratorum appa-
ratu magnificentius: sed & in verbis contingere so-
let, in vsu quidam modus, ne si nimia fue-
rint, iisdem oratio potius obliui, quam disti-
ngui videatur.

Nescio enim quo pacto, non modò in re-
bus humanis, sed & in verbis contingere so-
let, vt summa voluptas fastidio sit vicina: &
pulcherrima quaeque si fuerint communi-
satietae impleant animos potius, quam dele-
ctent. Itaque & in mundo recursantes diei, &
noctis vices lucem efficiunt mortalibus iucun-
diorē, & annum temperant hyemis rigor,
feruor aestatis, amoenus veris decor, & autum-
ni grata maturitas, quae à Deo in natura pri-
mum condita, orator in verbis (sunt enim qua-
si naturae imagines) imitatur, nec orationem
figuris faciet, potius, quam decorabit.

Itaque nunc de earum vsu à nobis dicen-
dum est, non eo quidem ordine, qui tyronibus
tradi solet, sed qui instituto nostro, & dedo-
latis ingenijs sit commodior. At certè dum
còplector animo figuras omnes, vel ad docen-
dum, vel ad mouendum fictas reperio.

Primum igitur de ijs agam, quae ad illustre,
& suauē genus dicendi, in quo potissimum ef-
fert se delectatio, attinent, deinde grauis gene-
ris ornamenta, & figuras, quibus & docere, &
mouere possumus, ostendam.

Figurae ferme omnes, quibus haec dicendi
suauitas excolitur, aut in conformatione ali-
cuius imaginis, aut in repetitione verborum,
aut in dictionum nexu, & quadam gratia
concinnitatis versantur. Quae rerum imagines
efformant, vel vno, aut paucis verbis faciunt:
ex quo oriuntur metaphorae, antonomasiae,
epitheta, periphraes, synonymia, vel artifici-
osius, atque vberius expoliunt imagines, vnde
descriptions emergunt.

De primo ordine figurarum.

Quae imagines vno, vel paucis verbis expri-
munt.

CAPVT XIX.

PRima series figuratum metaphoram, an-
tonomasiā, epithetum, periphraem,
synonymiam comprehendit. De translatione
haec praescribit Demetrius.

Metaphora est ad vnum verbum contra-